

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

X. Tres rationes, cur superioribus obediri velit Apostolus declarantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

care, quod nescis, tunc quo tendat, tum unde veniat; imo quod nescire quidem potes, neque etiam te scire expedit.

Tertium cogitare superiorem curare bonum commune subditum tantum priuatum.

Tertio, non parum quoque ad iudicium nostrum resignandum, superiorisque iudicio submittendum, conferet, considerare, superiorem vniuersale ac commune domus ac Religionis totius bonum spectare, te vero ceu priuatum aliquem non nisi tuum vnius bonum, & priuata commoda præ oculis habere. Atqui bonum commune & vniuersale particulari semper præferendum est. Unde etiam videmus res naturales interdum, ad commune & vniuersale boni conuersionem, secundum particulares & naturales suas inclinationes non operari. v. g. aquam in angusti orificij lagenæ deorsum non effluere, alias contra, naturam sursum ascendere, ne quod decur vacuum, propter vniuersi perfectionem, vt loquatur Philosophi. Ita suis quisque priuatus cedere commodis & inclinationi proprie debet, vt bonum commune cui superior attendit promoueat.

Quartum recogitare quoties nos iudicium nostrum deceperit.

Quarto multum quoque ad iudicium nostrum non credendum iuuabit longe illa quam nostri ipsorum habemus, experientia. Quam multa namque alias vt verissima credidimus & habuimus, & quasi certissima affirmauimus, in quibus tamen aperte decepti fuimus opinionem nos nostram mutare necesse fuit, & postea credidisse nos puduit quod credidimus; & iudicasse quod iudicauimus? si quis te bis terue decepisset, amplius ei non fideres; cur ergo tui ipsius iudicio iam toties ab eo illusus confidis? Unde hæc de sui ipsius ignorantia, & iteratis illusionibus experientia, efficere solet, vt quibus in rebus iuniores temere & facile quid constituunt, in iis seniores longe cautiùs & circumspicteius procedant, vt pote prudentiores, naturiores, & longe rerum vsu experientiores.

CAPIT. XL.

Tres rationes, cur superioribus obediendi vellet Apostolus declarantur.

Obedite præpositis vestris & subiacete eis: ipsi enim peruigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddaturi, vt cum gaudio hoc faciant, & non gementes; hoc enim non expedit vobis. Tres hæc in verbis Apostolus rationes assignat, quibus nos ad Præpositis nostris obediendum exhortatur: quæ quoniam à Spiritu Sancto profectæ & ore Apostolico prolatae sunt, non possunt non esse bonæ & peritiles. Prima est obedite Præpositis & Superioribus vestris; & quodcumque dixerint vobis, illud facite. Intelligitur semper, vbi cumque nullum fuerit peccatum, vt iam supra declaratum est: atque hoc fundamentum in omnibus quæ dicturi sumus, semper præsupponendum & spectandum est. Subiacete ergo eis: ipsi enim peruigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddaturi. Vna de maximis, quas nos qui in Religione viuimus habemus consolationibus est, quod secuti certissime sumus; hæc superioribus iubentibus obsequendo & parendo recte procedere. Errare quidem potest Superior, hoc vel illud mandando; pute tamen certus es, te, si quæ ipse mandat exequaris, ne utquam errare: quia à te aliud nõ exigit Deus, quam ad quæ iussa sunt, sedulo sis diligenterque executus: & hoc respondendo, sufficienter tuam in Dei tribunali causam iustificaueris. Non tibi ratio reddenda est, nec rogaberis an quæ mandata sunt bona fuerint, vel an quid aliud futurum fuisset melius: hoc namque ad te non pertinet; nec tuis rationibus accensetur; soli superiori de eo erit ratio reddenda. Faciente te ex obedientia quod iuberis, è tuo id **D** & **V** s libro erudit, & Superioris

Heb. 13. 17.

Cap. 6.

Prima ratio cur obediendum superioribus quia obediens errare non potest.

Y 2 libro

In Regul.
Monast.
c. 6.

Obedientia
suum secu-
rum reddis
in ministe-
riis qua
proemio im-
penduntur.

libro, adscribit. Vnde exclamat Sanctus Hieronymus, *O summa libertas & magna obedientiae securitas, qua obtenta vix possit homo peccare!* Quodammodo nos, inquit, obedientia impeccabiles facit.

Nobis sane in primis qui proximo iuvando nos impendimus, maximae consolationi est, quod certissimi simus hac nos in functione Dei voluntatem facere. Si in saeculo ageremus, quantumlibet pij & boni essemus, quantumvis intentum Deo placendi desiderium haberemus, semper anxij tamen essemus, dubitaremusque, Deone foret gratius meam proximo me operam deferre, an mei solius saluti innigilare? At hic in Religione ab his difficultatibus liberi prorsus & expediti sumus: nostrum namque institutum est, proximis qua possumus opitulemur; atque hoc sine nos Deus ad societatem vocavit & ipsemet haec nobis ministeria iniungit. Vnde certi sumus diuinae nos Maiestati in eis complacere. Non auderet nostrum quis in saeculo vltro in confessionibus audiendis vacare; imo esto ei rei vacaret, semper tamen timeret, vtrum in hoc Deo placeret, nec ne; vltimum hoc faciendo damnationis periculo se exponeret, an securus. At modo secure aures confitentibus dat, & certus est in hoc se Deo seruitium praestare & obsequium. Ipse te concionatoris, confessorij vel superioris officio vltro non ingessisti; ad illud ne aptus vel ineptus sis, viderint superiores, qui his te applicuerunt, Deoque de eorum rationem dabunt. Ipsi enim peruigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri.

Gradu 4.

Suffragator his accedat Ioannes Climacus qui, inter alia, quae obedientiae consignat epitheta, eam esse excusationem apud Deum. Si enim roger, cur fecisti hoc? dicam, quia id mihi iniunctum fuit. Atque hoc mihi apud eum excusatio & purgatio erit instar omnium. Est praeterea, inquit, navigatio segura, ac iter, quod dormiendo conficitur. Sicut enim qui in nauis sedet vel dormit, semper nihilominus pergit, nec est vt de suo cursu & iti-

Obedientia
similis ei
qui dormiens
secure
navigat.

nere hilum sollicitus sit, quod nauarcho totum id curae sit. Pari modo Religiosus, qui sub obedientia agit, cum se ad dormiendam componit (id est, omnem rerum agendarum curam & sollicitudinem deponit) quiete ad caelum & perfectionem proficitur: quia superiores, qui eius sunt naucleri, & huic nauis praesunt, pro eo vigilat. Enim vero non parui; at per magni faciendum est, alienis brachiis inuitendo & super humeros fortiores reclinando procellosum mundi huius pelagus posse traicere. Hanc porro Deus gratiam Religioso facit, qui sub nutu alieno viuit; omne namque onus est pondus reicit, in humeros superioris, ipse vero plane quietus est & exoneratus, vt necesse non habeat curare; hoc cunctis melius sit vel illud.

Hoc scilicet homines pios & virtutis studiosos inter caetera quam maxime mouet, vt obedientiae se iugo subiiciant, & religionem ineant, nempe vt ab infinitis perplexitatibus & angoribus, quibus vita mundana obnoxia est, liberi penitus fiant, & certam Deo seruendi ac placendi viam habeant. Nam esto ea, in quibus in saeculo se occupare volunt, bona sint, nesciunt tamen, an ipsorum sit proprium iis vacare; neque enim passim & indiscriminatim omnium est facere quidquid bonum est, praesertim quando id vires nostras excedit vt est, alios docere & regere: Vnde bene magnus quidam doctor aiebat, quod humi sarmenta ex iussu alieno colligere mallet, quam proprio ex arbitrio alius operibus insignibus atque illustribus intendere. Nam in eo quod ex obedientia faciebat, certus ac securus erat, Dei se voluntatem facere, in aliis vero rebus incertus. Neque solum in ministerijs & occupationibus quae proximo impenduntur, obedientia securos nos reddit, & a multis perplexitatibus & difficultatibus liberat; verum etiam in rebus particularibus ad nostri ipsorum in spiritu profectum spectantibus. Etenim si in saeculo agens Deo seruire vel-

Obedientia
secura
tam ralis
hominum
in rebus
prius parti-
tribus.

Colat. 9
133.

lem, perplexus hærete n & incertus, an nimis multum concedam, vel nimis parum? Plus nimio dormiam, vel minus quam satis, si an pœnitentiam ægum supra vel infra quam oportet? an deniq; orationi parum vel multum temporis impendam? Ad hæc in Religione omnia illa dubia ablata sunt: comedo enim quod mihi datur, tempore præstituto, dormio alperitates à maioribus decretas & limitatas subeo. Omnia enim illa ita hic à superioribus considerata, & ponderata sunt, vt securus sim & certus me obedientiæ ordinem sequendo, Dei voluntatem facere. Et non solum quoad ea quæ ad spirituum spectant, verum etiam quoad temporalia hocce vitæ genus quietissimum & suauissimum est. Nam sicut qui nauem rebus omnibus necessariis instructam & benè præuisam conscendit de nullo sibi comæatu prospiciat oportet: Ita Religiosus ab omni rerum necessarium procuracione prorsus liber est. Adcò vt non animarum tantum, verum etiam rerum ad corpora nostra spectantium, curam superior habeat patri vtrumq; cura aduigilans, vt te necesse non sit curare ante quid comedas aut quo vestiaris, quò sis, ad Dei obsequio impensius vacandum & liberior & expeditior. Quod ita quidem oprandum, tantiq; faciendum est, vt Ioannes Abbas referente Cassiano illud quieti contemplationis prætulit: cum enim continuis triginta annis in Monasterio in reliquorum communitate vixisset, statuit conobiticam vitam relinquere, & solitariæ se applicare, quo contemplationi totus & assidue vacaret. Ergo etiam adit, (tunc quippè id licitum erat) & viginti in ea annos mansit tam crebris à Deo mihi consolationibus perfundi, & ad tam sublimem contemplationem rapi solitus, sui vt corporis prorsus obliuisceretur, nec suum sensus officium expleant; vsque eò vt vesperè haud recordaretur, hodiene comisset, an heri. Hic autem etsi ad tam sublimem contemplationis gradum peruenisset, tan- tasque in solitudine delicias experire-

tur, nihilominus decreuit, illo solitudinis statu relicto, denuo ad monasterium reuerti, & in sociali vita sub obedientia viuere. Atq; vt statuit, ita & fecit. Hac autem ratione ad hoc factum motus fuit; quod & si in Monasterio non tam frequentes sint mentis eleuationes & contemplationes, atque in solitudine; huncce tamen defectum in monasterio per sanctam illam quietem & tranquillitatem, quam Religiosus ab omni, quæ de crastino laborat, sollicitudine & curis vacuus in se sentit, diceret suppleri. Multò verò magis omnia hæc compensat ea de qua hic tractamus securitas, quod nimirum in congregatione & vita communi, homo securus sit, se, in iis quæ agit Deo complacere, & protunc quidem nihil maiestati illius se gratius facere posse.

Nonum ecce nobis qui in religione sub obedientia viuimus, Deus quodammodo dat Moysen, vt olim suum dedit Israelitis, qui nimirum in montem conscendat, & Dei nobis voluntatem declarat. Vnde etiam dicere ipsi possemus, quod eosdem Israelitas, si quando difficilis & implexus quidam nodus, incidebat, dicere solitos legimus, *Eamus ad videntem*, cum vt consulamus. Prophetam, *quoque & videntem* vocant; quod is Dei voluntatem & videret, & intelligeret, populoque eam deinde declararet. Hoc portò bono nos Religiosi non caremus, vt potè qui in omnibus difficultatibus & casibus perplexis dicere possumus, *Eamus ad videntem*, ad eum inquam quem nobis Deus in prophetam dedit, suumque supplere locum voluit. Vnde eadem benedictione & beatitudine gaudemus quam in populi Dei persona Baruch Propheta exarrat, *Beati sumus Israel, quia quæ Deo placent, manifesta sunt nobis*. Beati inquam ac felices sunt Religiosi, qui, quæ sit voluntas Dei, quid ab ipsis fieri velit, & per quid diuinæ eius Maiestati magis placituri, & gratiores futuri sint, sciunt & norunt.

Alterà Apostoli ratio est hæc: Vt su-

Ger on. p. 1.
Alphab. 19.
lit. B.

Sequior est
Moyses qui
dem subdi-
tis Religio-
sis.

Propheta
quoque &
interpres
diuina vl-
tationis.

1. Reg. 9. 9.

Baruch 4.

Secundam

*Ratio cur
obiendum
superiorib⁹
nempe ut
unus gu-
bernandi
alieniemus*

periores cum gaudio hoc (officii sui partes) faciant & non gementes. Comparatur ecce Superioribus Apostolus, eorumque commiseratione tangitur, videns quam graue sit humeris eorum impositum onus. Unde nos etiam atque etiam commonet ut in obediendo faciles & prompti simus, ut hac nostra parentia onus ipsorum alleuiemus. Cum ergo fat laboris ac molestiae superior habeat, & intolerabile quoddam humeris onus gesserit (ut potè cui de omnibus tam quae ipse quam quae tu agis, reddenda ratio est) noli praegravans hoc pondus ad cumulum insuper addere; obedire & regi detrectando. Graue profectò & molestum superiori est, quod subditus vsque ad eò immortificatus sit, ut de eo quod velit statuere non queat, nec pro libitu audeat illi, quod expedire iudicauerit, imperare; sed semper anxie ac timide secum disquirere anidè debeat, æquane id mente sit accepturus, utrum id audiens non oblectaturus, utrum non statim sit in conuenientia allegaturus, ob quæ minus facere velit ea quæ sibi displicent; quo item modo & artificio hoc ipse illi iussum aperiturus ita sit, ut benignus id auribus accipiat, ipsumque haud iniurus exequatur. Graue indubie atque acerbum est, huiusmodi subditis quid faciendum praescribere, perinde atque est homini, cum membrum infirmum & male affectum mouere cogitur. Si pede aut brachio luxato vel læso uti debeas, quam id tibi est laboriosum, quantum motus hic dolorem & eruciatum adfert? Ecqua verò doloris huius & eruciatu causa? Male affecta sunt membra ista, ideoque quam difficillime mouentur. Nam tantum tibi pedis huius motus eruciatum parit, ut ne vel vno quidem passu eris summe necesse sit, procedere, aut hinc illuc transire sustineas, imò ne tantum dolorem ferre cogaris insignem sæpè rerum tuarum facere iacturam malis. Tantum quoque è brachii luxati motillatione vel minima dolorem percipis, ut ne ori quidem ma-

num quo cibum ingeras, admouere auis; Quisq; nostrum quoddam Religionis membrum est, ipsa namq; vniuersa simul vnum constituit corpus, vti de Christi Ecclesia ait Apostolus. Eoim 1. Cor. 12. verò in membrum infirmum & immortificatum sis, non medioerem tuam Religionem, cum superior tunc tunc te mouere, & aliquid tibi demandare volent dolorem & molestiam inferes. Iam quippe superiori molestum ac graue est, cum subditum aere perdifficile & illibenter imperata sua exequi conspicit, ut licet rem quampiam fieri necesse sit & negotia & ministeria necessaria aliqui interquiescant, quòd non sit qui iis fungatur, sæpè ea illi ob eum quem è brachii pedisq; vitiati motu percipit dolorem, demandare non audeat.

Notent hoc illi qui persuasum habent, dulce quid & optabile esse, superiori agere, subditosq; ac filios spiritualis habere, quibus imperare liceat. Rebecca alia incredibili quodam prolis habendæ desiderio angebatur; postquam acta partus tormina persensit, & geminos illos Iacob & Esau suo in utero de primogenitura, & vter prius in lucem proditurus esset, decertantes percepit, desiderii sui poenitens ait: *Si sic mihi futurum erat, si liberis gignere tam graue molestum & laboriosum erat, quid necesse fuit concipere?* Eodem plane modo contingit superioribus, dum subditorum alios illibenter, alios reluctanter, alios expostulanter, alios murmurando, obloquendoq; sua exequi iussa vident. Tum demum dolores suos superior sentit & ob impositum sibi graue onus gemens ait, *Omne beatum si in angulo aliquopiam obscuro, delitescere liceret, & de nulla re sollicitus essem, quæ quomodo iussa Præpositi sum adimplerem. Hoccine est filios habere? Hoccine superiorem aere & aliis praefesse? Si sic mihi in Præpositura futurum erat, satius multò esset non imperare, nec subditos habere.*

Quantum hoc dolorem & angorem causet, nemo scit, nisi expertus. Dici vulgose.

qui bonus
subdi-
na.
Cor. 11.
Hebr. 4. 15.

obsequens
est subdi-
na. qui ali-
quando su-
perioris per-
sona gessit.

gratia su-
perioris
subdi-
na. qui ali-
quando su-
perioris per-
sona gessit.

Cor. 11. 22.

gratia su-
perioris
subdi-
na. qui ali-
quando su-
perioris per-
sona gessit.

bonus est
superior.

ego solet ut quis bonus superior sit, & quo- modo aliis imperare debeat, noxio, ante bonas subditus fuerit, necesse est, & re ipsa sciuerit quid sit obedire; ut de eo ve- re dici queat quod de Redemptore Iesu ait Apostolus: *Non enim habemus Pontificem, & Prælatum, qui non possit compati infirmitatibus, laboribus & miseriis nostris tentatum per omnia.* Merito id quidem ille: sed ego aliud quid alio, quod ut dicam, neminem fore existimo, quin sufficienti me ratione moueri dicitur sit; scilicet, sicut, ut quis bonus superior sit, & noxio quomodo imperare aliis debeat, multum iuuat si ante bonus fuerit subditus, & re ipsa experientiaq; sciat, quid sit obtemperare, ita è diuerso, ut quis bonus & obsequens sit subditus, magnopere conferre, si superiores officio aliquam diu functus sit & aliis imperauerit: re ipsa quippe didicerit & expertus fuerit, quam graue & laboriosum sit mandare vbi se subditi facile non subdunt, sed refractarii sunt. Vnde hunc ipse superiori suo dolorem inferre cauebit. Non id eò dico, quasi necesse sit, ut reuera domus totius quis superioris egerit; satis est priuatim equalibus quempiam aliquando quopiam in negotio sub se habuisse. Quoties enim mandare ei aliquid id eò noluit, quòd mandare non audebas? Quoties tibi grauius visum fuit, rem socio demandare, quam per te eam exequi? Hinc ergo facile nemo non videbit, quo dolore & molestia crucietur superior, quando iustis subditus obstitit aduersetur & obmurmurat. Hi faciunt ut superior in officii sui functione gemat, ac sub onere velut succumbat, & omnia per se facere malit quam id aliis faciendum demandare. Non tamen tam superiorem cruciat malum & crux proprii, quam subditi, quia enim suorum pater est, hinc filicum morbo infirmitateq; non potest non dolere, & intima animæ eius viscera non conlauciari, eum illorum imperfe-

tionem & exiguum in virtute feruorem animaduertit quoq; cum vilia & abiectiora, & in quibus obeundis maiorem sentiunt animi auersionem, maiore obire promptitudine deberent, ob illa sola murmurent, & statim secenta qua inde sibi sequi comminiscuntur incommoda allegent, quòd a se de imitat. (Christi) illa excutiant. Vnde bene Thomas à Kempis, Religiosum tepidum & remissum, ad omnia quæ obire recusat, statim ait se morbidum dicere & imbecillum, neue ille unquam excusandi materiam deesse, quo minus faciat ea, quæ ad palatum non sunt. Quod nolumus non possumus; ad id verò quod volumus statim præpotentes sumus et si alioquin id multo sit obitu difficilium. Testatur id quoque D Chrysostomus dum ait, *Magna vis est voluntatis, qua nos efficit posse, quod volumus, & non posse illa qua nolumus.* Hæc maxima superioris crux, hoc mire cor eius conuulcerat, ipsa inquam spiritus alius subditi infirmitas, imperfectio & immortificatio.

Obedire ergo Præpositis vestris, subiecti illis estote, hunc eis dolorem nolite infligere, nec gementes incedant & sub onere fatiscantes. *Hoc enim non expedit vobis.* Potest hæc terra esse Apostoli ratio. Nempe ne vobis quidem id fore ut expediat; nam etiam sub onere graui ingemiscetis, & propè succumbetis, vitamque viuetis desolatione plenissimam, uti re ipsa satis experiuntur ii, qui hoc modo se in obediendo difficiles præbent. Deferent te quippe superiores ut membrum infirmum, & res iniunctæ infectæ manebunt. *Et hoc non expedit tibi;* quia tuæ imperfectioni illi condescendent, & quod volueris, facere te sinent, itaq; tuam, non Dei, in rebus quas ages voluntatem facies: quod profectò non parum nobis, uti supra diximus, metuendum est.

Subditi
semper cas
santur in-
ertes.

Serm. de
Zachao.

Quantum
volumus,
tantum pos-
sumus, non
qua nolumus.

Obedire
repugnans
est inui-
to non ex-
pedis.

CAP.